

2020-03-03 lezing over Boerenlandvogels door Ben Koks

vrijdag 6 maart 2020

Gaan moderne landbouw en boerenlandvogels samen?

Onder deze noemer vond dinsdag 3 maart 2020 in theater Het Punt in Vroomshoop een boeiende presentatie plaats. Ben Koks beantwoordde bovenstaande vraag met een kort en bondig “ja”. Een kleine tweehonderd aanwezigen luisterden geboeid naar zijn verhaal achter het “ja”. Rode draad was het succesverhaal over de opleving van de uit Nederland verdwenen grauwe kiekendief.

Leen Smits leidde de bijeenkomst als dagvoorzitter. De presentatie werd afgewisseld met voordrachten van Elvira Werkman. Zij schreef een boek (“De man op de dijk”) over de werkgroep grauwe kiekendief. Ben Koks vertelde over zijn projecten in onder andere Nederland, Duitsland en Polen. Alles staat of valt met de samenwerking tussen vrijwilligers en boeren.

De projecten vielen onder natuurbehoud of natuurcompensatie waardoor er voldoende financiële mogelijkheden waren. Ben Koks benadrukte dat natuurbehoud samen moet gaan met gedegen onderzoek. In alle projecten wordt gewerkt met gewassen in strokenteelt, vroeger in Nederland, en in de meeste landen van Europa nog steeds de norm. Strokenteelt is een systeem van wisselteelt waarbij verschillende soorten gewassen in naast elkaar gelegen stroken worden geteeld met een breedte van één of meerdere trekkingen (bijvoorbeeld drie meter). In de projecten is 70% van de stroken ingezaaid met een gewas, in dit geval luzerne vanwege de kleigrond, en 30% van de stroken ligt braak met ingezaaide mengsels waaronder diverse granen.

De resultaten waren verbluffend. Een twintigtal soorten boerenlandvogels profiteert van deze werkwijze en keert in grote aantallen terug. De door de Gemeente Twenterand geadopteerde patrijs is er één van. De deelnemende boeren zagen zonder het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen een goede opbrengst van de gewassen door de aanwezigheid van natuurlijke vijanden van de plaagdieren. En verder een verbetering van de bodemstructuur en bodemvruchtbaarheid. Winst voor boer, ecosysteem en maatschappij.

Tot slot gaf Ben Koks nog een korte samenvatting en een uitnodiging voor het geven van nadere informatie als mensen of organisaties met deze aanpak aan de slag willen gaan.

Samenvatting:

Genoeg wintervoedsel. Braak liggende stroken met kruiden en granen blijven in de winter staan.

Minimaal 5-8% braak liggende stroken. Hoe breder de stroken hoe beter.

Inzetten in kansrijke gebieden.

Zoek combinaties van meerdere gewassen. Denk ook aan oude gewassen als zomertarwe, spelt, veldboon. Waarom soja importeren als we zelf prima de gelijkwaardige veldboon kunnen telen?

Vergeet streekgebonden historische landbouwkennis niet. Maak gebruik van de kennis van oudere generaties landbouwers en kloosterlingen. In combinatie met nieuwe kennis over techniek en ecologie maakt dat intensieve landbouw mogelijk plus verbetering van de biodiversiteit.

Onder de aanwezigen waren boeren, politici, overheidspersoneel, vertegenwoordigers van diverse terrein-beherende organisaties (Waterschap Vechtstromen, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Landschap Overijssel), natuurliefhebbers en belangstellende burgers. De organisatoren (KNNV Vriezenveen en Stichting Milieuraad Den Ham-Vroomshoop) danken allen die meewerkten aan de geslaagde avond en met name de sponsors: Staatsbosbeheer, Ger van Zanen-vouchers, Rabobank Noord en West Twente en de Gemeente Twenterand.

